

52004XC1001(01)

Priopćenje Komisije

Smjernice Zajednice za državne potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama

Službeni list C 244, od 1. listopada 2004., str: 0002 - 0017

(Tekst od značaja za Europski gospodarski prostor - EEA)

1. UVOD

1. Komisija je 1994. donijela prve Smjernice Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama(1). 1997. godine Komisija je njima dodala posebna pravila za poljoprivredu(2). Nova je verzija smjernica donesena 1999.(3), a prestaje važiti 9. listopada 2004.

2. Komisija želi ovom verzijom smjernica, čiji se tekst oslanja na ranije smjernice, učiniti određene izmjene te dodati pojašnjenja na koja joj je ukazano iz različitih razloga.

3. Prvo, u odnosu na zaključke sa sastanaka Europskog vijeća iz Stockholma od 23. i 24. ožujka 2001. i iz Barcelone od 15. i 16. ožujka 2002., na kojima su Države članice pozvane da nastave smanjivati državne potpore kao udio u bruto domaćem proizvodu te ih preusmjeravati prema horizontalnim ciljevima od zajedničkog interesa, uključujući i ciljeve kohezije, čini se da je potrebna detaljnija provjera narušavanja tržišnog natjecanja do kojih dolazi odobravanjem potpora za sanaciju i restrukturiranje. Ovo je također u skladu sa zaključcima Europskog vijeća održanog u Lisabonu 23. i 24. ožujka 2000., kojima je cilj povećanje konkurentnosti europskog gospodarstva.

4. Istupanje neučinkovitih poduzetnika s tržišta uobičajen je dio funkcioniranja tržišta. Ne može biti pravilo da poduzetnika koji dođe u teškoće spašava država. Potpore za sanaciju i restrukturiranje bile su predmetom nekih od najspornijih slučajeva s područja državnih potpora u prošlosti, te spadaju među vrste državnih potpora koje najviše narušavaju tržišno natjecanje. Prema tome, opće načelo zabrane državnih potpora iz Ugovora treba ostati pravilom, a izuzeća od tog pravila trebaju biti ograničena.

5. Načelo jednokratne dodjele (tzv. načelo "prvog i zadnjeg puta") dodatno je naglašeno kako bi se izbjeglo korištenje ponovljenih potpora za sanaciju ili restrukturiranje u svrhu umjetnog održavanja poduzetnika na životu.

6. Smjernice iz 1999. utvrđuju razliku između potpora za sanaciju i restrukturiranje, pri čemu se potpore za sanaciju definiraju kao privremena pomoć za održanje poduzetnika na životu na vremensko razdoblje koje je potrebno kako bi se pripremio plan restrukturiranja i/ili likvidacije. U načelu, mjere za restrukturiranje koje se financiraju putem državne potpore ne bi se smjele poduzimati na ovoj razini. Međutim, takva stroga podjela na sanaciju i restrukturiranje prouzrokovala je probleme. Poduzetnici u teškoćama ponekad već tijekom postupka sanacije moraju poduzeti hitne strukturne mjere kako bi zaustavili ili ublažili sve goru financijsku situaciju. Stoga, ove Smjernice proširuju pojam "potpora za sanaciju" kako bi se korisniku potpore omogućilo poduzimanje hitnih mjera, uključujući i strukturne mjere, primjerice hitno zatvaranje podružnice ili drugi načini napuštanja djelatnosti koje stvaraju gubitke. Iz razloga hitnosti takvih potpora, Države članice trebale bi imati mogućnost da izaberu skraćeni postupak odobravanja istih.

7. U odnosu na potpore za restrukturiranje, nadograđujući se na smjernice iz 1994., smjernice iz 1999. i dalje zahtijevaju da korisnik potpore u značajnoj mjeri sudjeluje u

restrukturiranju. Revizija tih smjernica treba još jasnije potvrditi načelo znatnog doprinosa restrukturiranju koji mora biti stvaran i ne smije sadržavati potporu. Doprinos u postupku restrukturiranja od strane korisnika potpore ima dvostruki cilj: s jedne strane, pokazuje da tržišta (vlasnici, vjerovnici) vjeruju u izvedivost ponovne uspostave održivosti poduzetnika u nekom razumnom roku. S druge strane, taj doprinos osigurava da potpora za restrukturiranje bude ograničena na najniži iznos koji je potreban kako bi se ponovno uspostavila rentabilnost, ograničavajući pritom narušavanje tržišnog natjecanja. U tom će smislu, Komisija zahtijevati i kompenzacijske mjere u svrhu smanjivanja negativnih učinaka na konkurentne poduzetnike.

8. Davanje potpore za sanaciju ili restrukturiranje poduzetnicima u teškoćama može se smatrati opravdanim samo uz određene uvjete. Primjerice, može biti opravdano uvjetovanostima socijalne ili regionalne politike, potrebom uzimanja u obzir pozitivne uloge malih i srednjih poduzetnika u gospodarstvu ili, iznimno, poželjnošću održavanja konkurentne tržišne strukture u slučaju kada bi propast poduzetnika za posljedicu imala stvaranje monopola ili oligopola (visoko koncentriranog tržišta). S druge strane, ne bi bilo opravdano umjetno održavati poduzetnika na životu u sektoru kojeg dugoročno obilježava strukturalni višak kapaciteta ili kad bi mogao opstati samo uz pomoć ponovljenih intervencija države.

2. DEFINICIJE, PODRUČJE PRIMJENE SMJERNICA I ODNOS PREMA OSTALIM PROPISIMA O DRŽAVNIM POTPORAMA

2.1. Značenje "poduzetnika u teškoćama"

9. Ne postoji definicija Zajednice pojma "poduzetnik u teškoćama". Međutim, u svrhu primjene ovih Smjernica, Komisija smatra da je poduzetnik u teškoćama ako nije sposoban vlastitim sredstvima ili sredstvima koja može pribaviti od svojih vlasnika/dioničara ili vjerovnika spriječiti gubitke, a koji bi, bez vanjske intervencije države, gotovo sigurno kratkoročno ili srednjoročno ugrozili njegov opstanak.

10. U smislu ovih Smjernica smatra se da je poduzetnik u teškoćama, bez obzira na njegovu veličinu, posebice u sljedećim slučajevima:

(a) u slučaju društva s ograničenom odgovornosti(4), ako je više od polovice upisanog odnosno temeljnog kapitala nestalo(5) a više od četvrtine tog kapitala izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci;

(b) u slučaju trgovačkog društva u kojem su barem neki članovi neograničeno odgovorni za dugove društva(6) ako je više od polovice njegova kapitala prikazanog u financijskim izvještajima trgovačkog društva nestalo a više od četvrtine tog kapitala izgubljeno u prethodnih dvanaest mjeseci;

(c) u slučaju bilo kojeg oblika trgovačkog društva ako temeljem nacionalnih propisa ispunjava uvjete za pokretanje stečajnog postupka.

11. Može se smatrati da je poduzetnik u teškoćama i kada nije ispunjena niti jedna od pretpostavki iz točke 10., posebice ako su prisutni tipični pokazatelji da se radi o poduzetniku u teškoćama, kao što su to primjerice rast gubitaka, smanjenje ukupnog prihoda, rast zaliha, višak kapaciteta, smanjenje novčanih tokova, rast duga, porast troškova kamata i pad ili nulta neto vrijednost imovine. U najgorem je slučaju poduzetnik već insolventan ili je nad njim temeljem nacionalnih propisa već pokrenut stečajni postupak. U ovom posljednje navedenom slučaju ove Smjernice primjenjivat će se i na potpore koje se dodjeljuju u okviru takvog postupka s ciljem opstanka i nastavka djelovanja poduzetnika. U svakom slučaju, poduzetnik u teškoćama ima

pravo na potporu samo ako dokaže da se ne može oporaviti svojim vlastitim sredstvima ili sredstvima koje primi od svojih vlasnika/dioničara ili drugim izvorima sredstava na tržištu.

12. U smislu ovih Smjernica državna se potpora za sanaciju i restrukturiranje ne može dodijeliti novoosnovanom poduzetniku (trgovačkom društvu) čak ni kada je njegova početna financijska pozicija nesigurna. To je primjerice slučaj kada je novi poduzetnik nastao likvidacijom prijašnjeg poduzetnika ili je samo preuzeo imovinu takvog poduzetnika. Poduzetnik se u načelu smatra novoosnovanim tijekom prve tri godine od početka poslovanja. Tek po završetku tog razdoblja poduzetniku može biti dodijeljena potpora za sanaciju ili restrukturiranje pod uvjetom da:

(a) se u smislu ovih Smjernica smatra poduzetnikom u teškoćama, i

(b) da nije dio veće poslovne grupe(7), osim pod uvjetima navedenim u točki 13.

13. Poduzetniku koji pripada većoj poslovnoj grupi ili je od takve preuzet, u pravilu se ne može dodijeliti potpora za sanaciju ili restrukturiranje, osim ako je moguće dokazati da se radi o teškoćama unutar samog poduzetnika i da iste nisu rezultat proizvoljne raspodjele troškova unutar grupe, te da su teškoće preozbiljne da bi ih grupa sama mogla nadvladati. Ako poduzetnik u teškoćama osnuje društvo kćer, društvo kćer i poduzetnik pod čijom je kontrolom zajedno će se smatrati grupom i moći će primiti državnu potporu pod uvjetima iz ove točke.

2.2. Definicija "potpore za sanaciju i restrukturiranje"

14. Potpore za sanaciju i potpore za restrukturiranje obuhvaćene su istim smjericama budući da se u oba slučaja država suočava s poduzetnikom u teškoćama te su sanacija i restrukturiranje, premda uključuju različite postupke, obično dvije razine istog procesa.

15. Potpora za sanaciju je prema svojim obilježjima mjera koja je vremenski ograničena i povratnog karaktera (mora biti vraćena). Njezin je primarni cilj osigurati održavanje poduzetnika u teškoćama dok se ne pripremi plan restrukturiranja ili likvidacije. Temeljno je načelo da potpora za sanaciju omogući vremenski ograničenu potporu poduzetniku koji je suočen sa značajnim pogoršanjem svoje financijske situacije koje se odražava u akutnoj krizi likvidnosti ili tehničkoj insolventnosti. Takva vremenski ograničena potpora trebala bi poduzetniku osigurati vrijeme potrebno za analizu okolnosti koje su dovele do teškoća i izradu odgovarajućeg plana oporavka. Nadalje, potpora za sanaciju mora biti ograničena na najnižu potrebnu mjeru. Drugim riječima, potpora za sanaciju daje kratki predah poduzetniku u teškoćama u trajanju od najviše šest mjeseci. Potpora se mora sastojati od financijske posudbe u obliku jamstva ili zajma koja mora biti vraćena uz kamatnu stopu koja je barem usporediva s onom koja se naplaćuje na zajmove zdravim poduzetnicima, a naročito s referentnim kamatnim stopama koje utvrđuje Komisija. Strukturne mjere koje ne zahtijevaju brzo djelovanje, kao primjerice bespovratno i automatsko sudjelovanje države u vlastitom kapitalu društva, ne mogu se financirati iz potpore za sanaciju.

16. Čim se izradi i provede plan restrukturiranja ili likvidacije za koji je zatražena potpora, sve daljnje potpore smatrat će se potporama za restrukturiranje. Mjere koje treba odmah provesti kako bi se zaustavili gubici, uključujući strukturne mjere (primjerice promptno napuštanje djelatnosti koja donosi gubitke), mogu se financirati iz potpore za sanaciju, podložno uvjetima iz Odjeljka 3.1. za pojedinačne potpore i Odjeljka 4.3. za programe potpora. Osim u slučaju primjene skraćenog postupka iz Odjeljka 3.1.2., Država članica morat će dokazati da te strukturne mjere treba

poduzeti odmah. Potpore za sanaciju obično se ne mogu dodijeliti za financijsko restrukturiranje.

17. Restrukturiranje se pak s druge strane, temelji na izvedivom, koherentnom i dalekosežnom planu s ciljem ponovne uspostavu poduzetnikove dugoročne održivosti (rentabilnosti). Restrukturiranje obično uključuje jedan ili više od sljedećih elemenata: reorganizaciju i racionalizaciju poduzetnikovih djelatnosti na učinkovitijoj osnovi, što obično uključuje napuštanje djelatnosti koja je donosila gubitke, restrukturiranje onih postojećih djelatnosti koje ponovno mogu postati konkurentne, te po mogućnosti, diversifikaciju djelatnosti (razvoj novih ili poboljšanih proizvoda i proizvodnih procesa) koje će biti nove i održive. Financijsko restrukturiranje (dovođenje svježeg kapitala, smanjenje duga) obično mora pratiti restrukturiranje poduzetnika. Aktivnosti vezane za restrukturiranje u smislu ovih Smjernica ne mogu međutim biti ograničene na financijske potpore koje su usmjerene na otklanjanje ranijih gubitaka bez rješavanja uzroka tih gubitaka.

2.3. Područje primjene

18. Ove Smjernice primjenjuju se na poduzetnike u svim sektorima, osim onih koji djeluju u sektoru ugljena(8) ili proizvodnje čelika(9), pri tom ne dovodeći u pitanje posebna pravila koja se primjenjuju na poduzetnike u teškoćama(10) u određenom sektoru. Osim točke 79.(11) primjenjuju se i na sektor ribarstva i marikulture, koje je podložno posebnim pravilima sukladno Smjernicama za ispitivanje državnih potpora u ribarstvu i marikulturi(12). Poglavlje 5. sadrži neka dodatna pravila za poljoprivredu.

2.4. Usklađenost sa zajedničkim tržištem

19. Potpore koje su obuhvaćene člankom 87. stavkom 1. Ugovora mogu sukladno članku 87. stavcima 2. i 3. ipak biti smatrane usklađenima sa zajedničkim tržištem. Osim potpora u smislu članka 87. stavka 2., posebice potpora za otklanjanje šteta nastalih uslijed prirodnih nepogoda ili izvanrednih okolnosti a koje nisu obuhvaćene ovim Smjernicama, jedini pravni temelj na osnovu kojeg se potpore za poduzetnike u teškoćama mogu smatrati usklađenima je članak 87. stavak 3. točka (c). Temeljem te odredbe Komisija ima ovlast odobriti "potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti (...) ako te potpore ne utječu negativno na promjenu trgovinskih uvjeta u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu." Ovo bi osobito mogao biti slučaj ako je potpora potrebna za ispravljanje razlika nastalih neuspjesima na tržištu ili da bi se osigurala ekonomska i socijalna kohezija.

20. Budući da je u opasnosti sam njegov opstanak, poduzetnik u teškoćama ne može se smatrati prikladnim sredstvom zagovaranja drugih ciljeva javne politike sve dok nije osigurana njegova održivost (rentabilnost). Sukladno tomu, Komisija smatra da potpore poduzetnicima u teškoćama mogu doprinijeti razvoju gospodarskih djelatnosti a da ne utječu negativno na trgovinu u mjeri u kojoj je to suprotno interesu Zajednice samo ako se poštuju uvjeti iz ovih Smjernica. Kada se poduzetnici koji trebaju dobiti potporu za sanaciju ili restrukturiranje nalaze na područjima koja ispunjavaju uvjete za regionalnu potporu, Komisija će uzeti u obzir regionalne uvjete iz članka 87. stavka 3. točkama (a) i (c) Ugovora opisane u točkama 55. i 56. ovoga teksta.

21. Komisija će osobitu pažnju posvetiti potrebi sprečavanja korištenja ovih Smjernica u svrhu nepoštivanja načela iz postojećih okvira i smjernica Zajednice.

22. Na ocjenu potpora za sanaciju ili restrukturiranje ne smiju utjecati promjene u strukturi vlasništva poduzetnika koji prima potporu.

2.5. Primatelji prethodno nezakonito dodijeljenih potpora

23. Ako je nezakonita potpora prethodno dodijeljena poduzetniku u teškoćama, u odnosu na koju je Komisija donijela odluku o odbijanju davanja suglasnosti odnosno naredila povrat potpore, i ako nije došlo do povrata u skladu sa člankom 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. kojom se utvrđuju detaljna pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u(13), pri ocjenjivanju svake potpore za sanaciju i restrukturiranje koja treba biti dodijeljena istom poduzetniku uzet će se u obzir, prvo, kumulativni učinak stare i nove potpore, te drugo, činjenica da stara potpora nije bila vraćena(14).

3. OPĆI UVJETI ODOBRAVANJA POTPORA ZA SANACIJU I/ILI RESTRUKTURIRANJE KOJE SE POJEDINAČNO PRIJAVLJUJU KOMISIJI

24. Ovo Poglavlje odnosi se isključivo na mjere (potpore) koje se pojedinačno prijavljuju Komisiji. Pod određenim uvjetima Komisija može odobriti programe potpora za sanaciju ili restrukturiranje. Ti su uvjeti navedeni u Poglavlju 4.

3.1. Potpore za sanaciju

3.1.1. Uvjeti

25. Da bi mogla biti odobrena od strane Komisije, potpora za sanaciju iz točke 15.:

(a) mora se sastojati od pomoći održanju likvidnosti u obliku davanja jamstva za zajam ili zajma(15); u oba slučaja zajam mora biti odobren uz kamatnu stopu koja je barem usporediva s onom koja se naplaćuje kod zajmova zdravim poduzetnicima, a naročito s referentnim kamatnim stopama koje utvrđuje Komisija; svaki zajam mora biti vraćen, a svako jamstvo mora prestati najdulje u roku od šest mjeseci od isplate prvog obroka poduzetniku;

(b) mora biti opravdana ozbiljnim socijalnim poteškoćama i ne smije imati neopravdane negativne učinke "prelijevanja" na druge Države članice;

(c) prilikom prijave potpore Država članica mora se obvezati da će Komisiji dostaviti, najkasnije šest mjeseci nakon odobravanja potpore za sanaciju, plan restrukturiranja ili plan likvidacije ili pak dokaz da je zajam vraćen u cijelosti i/ili da je jamstvo isteklo; u slučaju potpore za restrukturiranje koja nije prijavljena, Država članica mora najkasnije u roku od šest mjeseci nakon prve provedbe potpore za sanaciju, dostaviti plan restrukturiranja ili plan likvidacije ili dokaz da je zajam vraćen u cijelosti i/ili da je jamstvo isteklo;

(d) mora biti ograničena na iznos koji je potreban za održavanje poduzetnika na životu tijekom razdoblja do odobravanja potpore; taj iznos može obuhvaćati potporu za hitne strukturne mjere u smislu točke 16.; potrebni iznos mora se temeljiti na potrebama za likvidnim sredstvima poduzetnika koje su prouzročene gubicima; pri određivanju tog iznosa uzimat će se u obzir rezultat dobiven primjenom formule navedene u Dodatku; potpora za sanaciju koja premašuje iznos dobiven primjenom te formule mora se valjano objasniti;

(e) mora ispunjavati uvjet iz Odjeljka 3.3. (jednokratna dodjela potpore).

26. U slučaju kada Država članica dostavi plan restrukturiranja u roku od šest mjeseci od dana odobrenja potpore, odnosno u slučaju neprijavljene potpore, šest mjeseci od provedbe mjere, rok za povrat zajma ili istek jamstva produžiti će se sve dok Komisija ne donese svoju odluku o tom planu, osim ako Komisija ne odluči da takvo produženje nije opravdano.

27. Ne dovodeći u pitanje članak 23. Uredbe (EZ) br. 659/1999 i mogućnost pokretanja postupka pred Europskim sudom, u smislu članka 88. stavka 2. podstavka 2. Ugovora, Komisija će pokrenuti postupak sukladno članku 88. stavku 2. Ugovora ako država članica ne dostavi:

(a) vjerodostojan i obrazložen plan restrukturiranja ili likvidacije, ili

(b) dokaz da je zajam vraćen u cijelosti i/ili da je jamstvo isteklo prije isteka šestomjesečnog roka.

28. U svakom slučaju, Komisija može odlučiti pokrenuti takav postupak, ne dovodeći u pitanje članak 23. Uredbe (EZ) br. 659/1999 i mogućnost pokretanja postupka pred Europskim sudom u smislu članka 88. stavka 2. podstavka 2. Ugovora, ako smatra da je zajam ili jamstvo bilo zlouporabljeno ili da, nakon što je istekao šestomjesečni rok, propuštanje povrata potpore više nije opravdano.

29. Odobravanje potpore za sanaciju ne znači nužno da će potpora prema planu restrukturiranja kasnije biti i odobrena; takva potpora mora se ocijeniti u svakom pojedinom slučaju.

3.1.2. Skraćeni postupak

30. Komisija će ako je to moguće u roku od jednog mjeseca nastojati donijeti odluku u odnosu na potpore za sanaciju koje ispunjavaju sve uvjete iz Odjeljka 3.1.1. te uz sljedeće kumulativne pretpostavke:

(a) da predmetni poduzetnik zadovoljava barem jedan od tri kriterija iz točke 10.:

(b) da je potpora za sanaciju ograničena na iznos koji proizlazi iz primjene formule navedene u Dodatku te da ne premašuje 10 milijuna eura.

3.2. Potpora za restrukturiranje

3.2.1. Temeljno načelo

31. Potpore za restrukturiranje izazivaju posebne probleme za tržišno natjecanje budući da mogu prebaciti nepravedan dio tereta strukturne prilagodbe i s njom povezanih socijalnih i gospodarskih problema na druge proizvođače koji posluju bez potpora, te na druge Države članice. Opće načelo stoga treba biti da se dodjela potpora za restrukturiranje dopušta kada je moguće dokazati da to nije suprotno interesima Zajednice. To je jedino moguće ako se ispune strogi kriteriji, te ako je sigurno da će narušavanje tržišnog natjecanja biti prevladano koristima koje su nastale kao posljedica opstanka poduzetnika (primjerice, kada je jasno da bi neto učinak otpuštanja viška radnika uzrokovanog propašću poduzetnika, zajedno s učinkom na njegove dobavljače, pojačao probleme zapošljavanja ili iznimno, kada bi nestanak poduzetnika imao za posljedicu monopol ili oligopol (visoko koncentrirano tržište), te da u načelu postoje odgovarajuće kompenzacijske mjere u korist konkurenata na tržištu.

3.2.2. Uvjeti za odobravanje potpore

32. Podložno posebnim odredbama koje se odnose na područja koja primaju potporu, male i srednje poduzetnike i sektor poljoprivrede (vidi točke 55, 56, 57, 59 i Poglavlje 5.), Komisija će odobriti potporu samo pod sljedećim uvjetima:

Pravo poduzetnika na potporu

33. Poduzetnik se mora smatrati poduzetnikom u teškoćama u smislu ovih Smjernica (vidi točke 9. do 13.).

Ponovna uspostava dugoročne održivosti (rentabilnosti)

34. Dodjela potpore mora biti uvjetovana provedbom plana restrukturiranja, koji u slučaju pojedinačnih potpora mora potvrditi Komisija, osim u slučaju malih i srednjih poduzetnika, kao što je to utvrđeno u Odjeljku 3.2.5.

35. Plan restrukturiranja, čije trajanje mora biti što je kraće moguće, mora ponovno uspostaviti dugoročnu održivost (rentabilnost) poduzetnika tijekom nekog razumnog vremenskog razdoblja i to na temelju realnih pretpostavki o budućim uvjetima poslovanja. Potpora za restrukturiranje mora stoga biti povezana s održivim planom restrukturiranja na koji se predmetna Država članica obvezuje. Plan mora sadržavati sve potrebne detalje i biti podnesen Komisiji, a posebno mora uključivati istraživanje tržišta. Povećanje rentabilnosti mora u bitnome proizlaziti iz mjera poduzetih unutar samog poduzetnika a koje su sadržane u planu restrukturiranja; može se temeljiti na vanjskim čimbenicima kao što su odstupanja u cijenama i potražnji na koje poduzetnik nema velikoga utjecaja, ali samo ako se radi o opće priznatim tržišnim pretpostavkama. Uspješno restrukturiranje mora uključivati i napuštanje djelatnosti koje bi i nakon restrukturiranja iz strukturnih razloga proizvodile gubitke.

36. Plan restrukturiranja mora sadržavati opis okolnosti koje su dovele do teškoća poduzetnika, koji čini osnovu pri ocjeni jesu li predložene mjere odgovarajuće. Plan restrukturiranja mora, između ostalog, uzeti u obzir trenutno stanje i buduće procjene odnosa ponude i potražnje na mjerodavnom tržištu proizvoda, pri čemu treba sadržavati najpovoljnije, najnepovoljnije i srednje procjene, te specifične jake i slabe strane poduzetnika. Mora omogućiti poduzetniku prijelaz prema novoj strukturi koja mu nudi dugoročnu rentabilnost i obećava mu opstanak oslanjajući se na svoje vlastite snage.

37. Plan mora predviđati takvu promjenu strukture koja će poduzetniku omogućiti da nakon dovršetka restrukturiranja pokrije sve svoje troškove uključujući amortizaciju i financijske obveze. Očekivani povrat ulaganja mora biti dostatan kako bi omogućio restrukturiranom poduzetniku da se oslanjajući se na vlastite snage natječe na tržištu. Kada teškoće poduzetnika proizlaze iz nedostataka u sustavu korporativnog upravljanja, moraju se provesti odgovarajuće prilagodbe.

Izbjegavanje prekomjernog narušavanja tržišnog natjecanja

38. Kako bi se osiguralo da potpore proizvode minimalne negativne učinke na trgovinske uvjete, tako da željeni pozitivni učinci nadvladaju negativne učinke, moraju se donijeti kompenzacijske mjere. U suprotnom slučaju, smatrat će se da je potpora "suprotna zajedničkom interesu" te da stoga nije usklađena sa zajedničkim tržištem. Komisija će pri određivanju primjerenih kompenzacijskih mjera uzeti u obzir cilj ponovne uspostave dugoročne rentabilnosti poduzetnika.

39. Kompenzacijske se mjere mogu sastojati od prodaje ili prijenosa imovine, smanjenja kapaciteta ili zastupljenosti na tržištu te smanjenja zapreka pristupu tržištu na predmetnim tržištima. Pri ocjeni primjerenosti kompenzacijskih mjera, Komisija će uzeti u obzir strukturu tržišta i uvjete tržišnog natjecanja kako bi osigurala da te mjere

neće voditi pogoršanju strukture tržišta, primjerice na način da će imati posredan učinak stvaranja monopola ili oligopola (visoko koncentriranog tržišta). Ako Država članica može dokazati da će do toga doći, kompenzacijske mjere trebaju biti sastavljene na način da se to izbjegne.

40. Mjere moraju biti razmjerne ograničavajućem učinku potpore na tržištu, a osobito veličini(16) i položaju poduzetnika na njegovom tržištu ili tržištima. Treba ih naročito provesti na tržištu ili tržištima na kojem ili na kojima će poduzetnik nakon restrukturiranja imati značajan tržišni položaj. Opseg smanjenja kapaciteta mora se utvrditi za svaki pojedini slučaj. Komisija će odlučiti o opsegu mjera koje su neophodne na temelju podataka o istraživanju tržišta priloženih planu restrukturiranja, te ako je potrebno na temelju drugih podataka kojima raspolaže, uključujući i one koje su dostavile zainteresirane strane. Smanjenje kapaciteta odnosno ograničavanje zastupljenosti poduzetnika na tržištu mora biti sastavni dio restrukturiranja kao što je to određeno planom restrukturiranja. Ovo načelo primjenjuje se bez obzira odvija li se prodaja ili prijenos imovine prije ili nakon dodjele državne potpore, sve dok je dio tog istog restrukturiranja. Otpis dugova i zatvaranje djelatnosti koje posluju s gubicima, koji su u svakom slučaju potrebni za ponovno uspostavljanje rentabilnosti, neće se u svrhu ocjenjivanja kompenzacijskih mjera smatrati smanjenjem kapaciteta ili tržišne zastupljenosti. Takvo ocjenjivanje uzimat će u obzir i prethodno dodijeljene potpore za sanaciju.

41. Međutim, navedeni se uvjeti u pravilu neće primjenjivati na male poduzetnike, budući da se može pretpostaviti da jednokratne (*ad hoc*) potpore malim poduzetnicima u pravilu ne ograničavaju tržišno natjecanje u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu, osim ako je to drugačije uređeno pravilima o državnim potporama u određenom sektoru ili ako korisnik potpore obavlja djelatnost na tržištu na kojem je dugoročno prisutan višak kapaciteta koji uzrokuje strukturalne probleme.

42. Ako je korisnik potpore aktivan na tržištu na kojem postoji dugoročni višak kapaciteta, sukladno kontekstu Višesektorskog okvira za regionalne potpore namijenjene velikim ulaganjima(17), smanjenje kapaciteta poduzetnika ili tržišne zastupljenosti može iznositi čak i do 100%(18).

Potpore koja je ograničena na najmanju neophodnu razinu: stvaran doprinos bez elementa potpore

43. Iznos i intenzitet potpore moraju biti strogo ograničeni na najmanju neophodnu razinu troškova restrukturiranja potrebnih za provođenje mjera restrukturiranja u okviru postojećih izvora financiranja poduzetnika, njegovih dioničara ili poslovne grupe kojoj pripada. Takva ocjena uzet će u obzir i prethodno dodijeljene potpore za sanaciju. Od korisnika potpore očekuje se da značajno doprinese procesu restrukturiranja iz svojih vlastitih sredstava, uključujući prodaju imovine koja nije neophodna za opstanak poduzetnika, ili iz vanjskih izvora financiranja po tržišnim uvjetima. Takav doprinos je znak da tržišta vjeruju u izvedivost ponovne uspostave održivosti (rentabilnosti). Takav doprinos mora biti konkretan, tj. stvaran, isključujući svaku očekivanu buduću dobit, primjerice novčane tokove (*cash flow*), a iznos doprinosa mora biti što je moguće viši.

44. Komisija će u pravilu sljedeće doprinose(19) restrukturiranju smatrati primjerenima: najmanje 25% u slučaju malih poduzetnika, najmanje 40% u slučaju srednjih poduzetnika i najmanje 50% u slučaju velikih poduzetnika. U iznimnim okolnostima i u slučajevima izrazitih teškoća, koje Država članica mora dokazati, Komisija može prihvatiti niži doprinos.

45. Kako bi se ograničili negativni učinci narušavanja tržišnog natjecanja, iznos potpore ili oblik u kojem se ona dodjeljuje mora biti takav da ne daje poduzetniku viškove gotovine koji bi se mogli koristiti za agresivne, ograničavajuće aktivnosti na tržištu koje nisu povezane s postupkom restrukturiranja. Komisija će sukladno tomu procijeniti visinu obveza poduzetnika nakon restrukturiranja, uključujući i stanje nakon svake odgode plaćanja ili smanjenja njegovih dugova, osobito u kontekstu nastavljanja poslovanja nakon stečajnog postupka koji je nad njim pokrenut temeljem nacionalnih propisa(20). Potporom se ne smiju financirati nova ulaganja koja nisu neophodna za ponovno uspostavljanje rentabilnosti poduzetnika.

Posebni uvjeti povezani s odobravanjem potpore

46. Pored kompenzacijskih mjera opisanih u točkama 38. do 42. Komisija može nametnuti mjere i obveze koje smatra potrebnima kako bi se osiguralo da potpora ne narušava tržišno natjecanje u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu u slučaju da se predmetna Država članica nije obvezala da će usvojiti takve odredbe.

Primjerice, Država članica može se obvezati da:

(a) sama poduzme određene mjere (primjerice, da sukladno pravu Zajednice, otvori određena tržišta koja su izravno ili neizravno povezana s djelatnostima predmetnog poduzetnika drugim poslovnim subjektima unutar Zajednice);

(b) nametne određene obveze primatelju potpore;

(c) se uzdrži od davanja drugih kategorija potpora primatelju potpore tijekom razdoblja restrukturiranja.

Puna provedba plana restrukturiranja i poštivanje uvjeta

47. Poduzetnik mora u potpunosti provesti plan restrukturiranja te ispuniti sve druge mjere i uvjete sadržane u odluci Komisije kojom se odobrava potpora. Komisija će svako propuštanje provođenja plana ili ispunjenja drugih mjera i uvjeta smatrati zlouporabom potpore, ne dovodeći u pitanje članak 23. Uredbe (EZ) br. 659/1999 i mogućnost pokretanja postupka pred Europskim sudom sukladno odredbama članka 88. stavka 2. podstavka 2. Ugovora.

48. Kada se restrukturiranje odvija tijekom nekoliko godina i uključuje značajne iznose potpora, Komisija može zahtijevati da se potpora za restrukturiranje isplaćuje u obrocima, a isplatu svakog obroka može uvjetovati:

(i) izdavanjem potvrde, prije svake isplate, o zadovoljavajućoj provedbi svakog dijela plana restrukturiranja sukladno planiranom rasporedu; ili

(ii) izdavanjem odobrenja od strane Komisije, prije svake isplate, a nakon provjere da se plan provodi na zadovoljavajući način.

Nadzor i godišnje izvješće

49. Komisija se mora moći uvjeriti se da se plan restrukturiranja pravilno provodi putem redovnih detaljnih izvješća koje dostavlja predmetna Država članica.

50. U slučaju potpora velikim poduzetnicima prvo takvo izvješće u pravilu će se morati podnijeti Komisiji najkasnije šest mjeseci nakon odobrenja potpore. Izvješća se nakon toga moraju slati Komisiji barem jedanput godišnje, određenog datuma, sve dok se ne bude smatralo da su ciljevi iz plana restrukturiranja postignuti. Izvješća moraju sadržavati sve podatke koji su Komisiji potrebni u svrhu nadzora provedbe programa restrukturiranja, raspored isplata potpora poduzetniku i njegov financijski položaj, te pridržavanje mjera i uvjeta ili obveza iz odluke kojom se potpora odobrava. Ona osobito moraju sadržavati sve odgovarajuće podatke o svim potporama bilo koje namjene koje je poduzetnik primio, bilo pojedinačnih ili onih na

temelju programa potpora (općih), tijekom razdoblja restrukturiranja (vidi točke 68. do 71.). U slučaju da Komisija treba brzu potvrdu o određenim bitnim podacima, primjerice o zatvaranju ili smanjenju kapaciteta, može zahtijevati češća izvješća. 51. U slučaju potpore malim i srednjim poduzetnicima u pravilu je dostatno svake godine dostaviti bilancu i izvještaj o dobiti ili gubitku poduzetnika primatelja potpore, osim ako su odlukom o odobravanju potpore određeni stroži uvjeti.

3.2.3. Izmjene plana restrukturiranja

52. Ako je potpora za restrukturiranje odobrena, predmetna Država članica može tijekom razdoblja restrukturiranja tražiti od Komisije da odobri izmjene plana restrukturiranja i iznosa potpore. Komisija može dopustiti takve izmjene ako iste ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) izmijenjeni plan mora također ukazivati na ponovnu uspostavu rentabilnosti unutar razumnog vremenskog razdoblja;
- (b) ako se poveća iznos potpore, opseg potrebnih kompenzacijskih mjera mora biti širi od opsega onih početnih;
- (c) ako je opseg predloženih kompenzacijskih mjera uži od opsega onih početno predviđenih, iznos potpore mora biti na odgovarajući način smanjen;
- (d) novi raspored provedbe kompenzacijskih mjera može se dogoditi u odnosu na raspored koji je početno usvojen samo iz razloga koji su izvan kontrole poduzetnika ili Države članice: ako to nije slučaj, iznos potpore mora biti smanjen na odgovarajući način.

53. Ako su uvjeti i mjere koje je odredila Komisija ili preuzete obveze od strane Država članica ublažene, iznos potpore mora se na odgovarajući način smanjiti ili se mogu nametnuti druge mjere i uvjeti.

54. Ako Država članica izmjeni odobreni plan restrukturiranja, a da o tome nije obavijestila Komisiju, Komisija će pokrenuti postupak sukladno članku 88. stavku 2. Ugovora, kao što je predviđeno člankom 16. Uredbe(EZ) br. 659/1999 (zlouporaba potpore), ne dovodeći u pitanje članak 23. Uredbe (EZ) br. 659/1999 i mogućnost pokretanja postupka pred Europskim sudom u smislu članka 88. stavka 2. podstavka 2. Ugovora.

3.2.4. Potpore za restrukturiranje na područjima koja primaju potporu

55. Budući da su gospodarska i socijalna kohezija primarni ciljevi Zajednice prema članku 158. Ugovora i budući da druge politike moraju doprinosti tim ciljevima prema članku 159.(21), Komisija mora prilikom ocjene potpora za restrukturiranje na područjima koja primaju potporu uzeti u obzir potrebe regionalnog razvoja. No, činjenica da se poduzetnik u teškoćama nalazi na području koje prima potporu ne opravdava automatski dopuštenost potpore za restrukturiranje; u srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju regiji ne pomaže umjetno održavanje poduzetnika na životu. Nadalje, radi promicanja regionalnog razvoja u interesu je samih regija da u cilju što bržeg razvoja rentabilnih i održivih djelatnosti koriste vlastita sredstva. Konačno, narušavanje tržišnog natjecanja mora biti svedeno na najmanju moguću mjeru, čak i u slučaju potpora poduzetnicima na područjima koja primaju potporu. U tom smislu treba uzeti u obzir moguće štetne učinke tzv. prelijevanja koji se mogu pojaviti na predmetnom području i na drugim područjima koja primaju potporu.

56. Stoga, kriteriji navedeni u točkama 32. do 54. jednako se primjenjuju na područja koja primaju potporu čak i ako se uzmu u obzir potrebe regionalnog razvoja.

Međutim, u područjima koja primaju potporu, i ako u pravilima o državnim potporama koja se odnose na određeni sektor nije drugačije određeno, uvjeti za odobravanje potpora mogu biti blaži kada je riječ o provedbi kompenzacijskih mjera i visine doprinosa korisnika potpore. Ako to opravdava potreba regionalnog razvoja, u slučajevima u kojima se čini da je smanjenje kapaciteta ili tržišne zastupljenosti poduzetnika najprimjerenija mjera u svrhu izbjegavanja nepotrebnog narušavanja tržišnog natjecanja, potrebno smanjenje bit će manje na područjima koja primaju potporu nego na područjima koja takvu potporu ne primaju. U takvim slučajevima, koje predmetna Država članica mora potkrijepiti dokazima, treba razlikovati između područja koja imaju pravo na regionalnu potporu sukladno članku 87. stavku 3. točki a) Ugovora i onih koja imaju pravo na potporu sukladno članku 87. stavku 3. točki c), na način da se uzme u obzir veća ozbiljnost regionalnih problema na prvo spomenutim područjima.

3.2.5. Potpore za restrukturiranje malih i srednjih poduzetnika

57. Potpore malim poduzetnicima(22) manje utječu na trgovinske uvjete nego one koje se dodjeljuju srednjim i velikim poduzetnicima. To se odnosi i na potpore namijenjene restrukturiranju, tako da primjena mjera iz uvjeta navedenih u točkama 32. do 54. nije tako stroga, i to u sljedećem smislu:

(a) dodjela potpora za restrukturiranje malim poduzetnicima u pravilu nije povezana s kompenzacijskim mjerama (vidi točku 41.), osim ako je to drugačije određeno pravilima o državnim potporama u određenom sektoru,

(b) zahtjevi u odnosu na sadržaj izvješća bit će manje strogi za male i srednje poduzetnike (vidi točke 49, 50 i 51).

58. Međutim, načelo jednokratne dodjele (tzv. načelo prvog i zadnjeg puta), (Odjeljak 3.3.), u potpunosti se primjenjuje na male i srednje poduzetnike.

59. Kod malih i srednjih poduzetnika plan restrukturiranja ne mora biti odobren od strane Komisije. Međutim, plan mora ispunjavati uvjete iz točaka 35, 36 i 37 te mora biti odobren od strane predmetne Države članice i dostavljen Komisiji. Dodjela potpore mora biti uvjetovana punom provedbom plana restrukturiranja. Na Državi je članici da potvrdi da su ispunjeni ti uvjeti.

3.2.6. Potpore za pokrivanje socijalnih troškova restrukturiranja

60. Plan restrukturiranja u pravilu obuhvaća smanjivanje ili napuštanje djelatnosti u teškoćama. Posve neovisno od smanjenja kapaciteta, o kojem može ovisiti dodjela potpore, takva su ograničenja često potrebna već u interesu racionalizacije i učinkovitosti. Bez obzira na razlog njihovog uvođenja takve će mjere u pravilu voditi smanjenju radne snage poduzetnika.

61. Propisi radnog prava Države članice u nekim slučajevima obuhvaćaju opći sustav socijalnog osiguranja koji predviđa izravnu isplatu naknada (otpremna) i prijevremenih mirovina višku radnika. Takvi se programi ne smatraju državnim potporama u smislu članka 87. stavka 1. Ugovora.

62. Pored propisa o isplati izravnih naknada višku radnika i prijevremenih mirovina, država često u okviru općih sustava socijalnog osiguranja pokriva trošak naknada koje poduzetnik isplaćuje višku radnika i koje nadilaze njegove zakonske i ugovorne obveze. Kada su takvi programi općeniti, te su ne podliježući sektorskim ograničenjima otvoreni za sve radnike koji ispunjavaju prethodno zadane uvjete koji se automatski primjenjuju, ne smatra se da je riječ o potporama u smislu članka 87.

stavka 1. poduzetnicima koji provode restrukturiranje. S druge strane, ako se programi koriste u svrhu restrukturiranja u određenim sektorima, tada naravno može biti riječ o potporama zbog selektivnog pristupa koji se primjenjuje(23).

63. Obveze koje poduzetnik ima temeljem propisa o zapošljavanju ili kolektivnih ugovora sa sindikatima u smislu osiguravanja naknada višku radnika i/ili prijevremenih mirovina dio su uobičajenih troškova poslovanja koje poduzetnik mora snositi iz svojih vlastitih sredstava. Svaki doprinos države za ove troškove mora se računati kao potpora. Ovo vrijedi bez obzira na činjenicu izvršavaju li se plaćanja izravno poduzetniku ili se daju radnicima preko nekog drugog državnog tijela.

64. Komisija nema unaprijed prigovora na takve potpore kada se dodjeljuju poduzetnicima u teškoćama jer to donosi gospodarsku korist koja nadilazi interese predmetnog poduzetnika, olakšavajući pri tom strukturne promjene i smanjujući teškoće.

65. Osim što pokrivaju troškove isplata naknada višku radnika i prijevremenih mirovina, potpore su obično povezane s određenim programom restrukturiranja koji je namijenjen usavršavanju, savjetodavnim uslugama i praktičnoj pomoći pri pronalaženju drugog zaposlenja, prilikom premještanja, te stručnom usavršavanju i pomoći radnicima koje se odluče pokrenuti novi samostalan posao. Komisija dosljedno podržava takve potpore kada se dodjeljuju poduzetnicima u teškoćama.

66. Vrsta potpore opisane u točkama 62. do 65. mora biti jasno utvrđena planom restrukturiranja, budući da se potpore namijenjene socijalnim mjerama isključivo u korist viška radnika ne uzimaju u obzir u svrhu utvrđivanja opsega kompenzacijskih mjera koje su navedene u točkama 38. do 42.

67. Komisija će se u zajedničkom interesu brinuti da socijalni učinci restrukturiranja u okviru plana restrukturiranja u drugim Državama članicama, dakle u onima u kojima se ne dodjeljuje potpora, budu ograničeni na najmanju moguću mjeru.

3.2.7. Obveza obavještanja Komisije o potporama koje se dodjeljuju poduzetnicima primateljima potpore tijekom razdoblja restrukturiranja

68. Kada se potpore za restrukturiranje koje primaju veliki ili srednji poduzetnici ocjenjuju sukladno ovim Smjernicama, dodjela drugih potpora tijekom razdoblja restrukturiranja, čak i onih koje su usklađene s već odobrenim programom potpora, može utjecati na ocjenu Komisije pri utvrđivanju opsega kompenzacijskih mjera.

69. U prijavi potpora za restrukturiranje velikih ili srednjih poduzetnika moraju se navesti sve druge vrste potpora koje se planiraju dodijeliti poduzetniku primatelju potpore tijekom razdoblja restrukturiranja, osim ako se radi o potporama male vrijednosti koje su obuhvaćene tzv. *de minimis* pravilom ili uredbom o izuzeću. Komisija će takve potpore uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja potpore za restrukturiranje.

70. Svaka potpora koja je stvarno dodijeljena velikim ili srednjim poduzetnicima tijekom razdoblja restrukturiranja, uključujući i potpore dodijeljene sukladno odobrenom programu potpora, mora biti pojedinačno prijavljena Komisiji ako ona o istoj nije bila obaviještena u vrijeme donošenja odluke o potpori za restrukturiranje.

71. Komisija će osigurati da se dodjelom potpore sukladno odobrenom programu potpora ne zaobilaze uvjeti iz ovih Smjernica.

3.3. Načelo jednokratne dodjele

72. Potpora za sanaciju je jednokratna intervencija kojom se prvenstveno treba osigurati održavanje poslovanja poduzetnika tijekom nekog ograničenog razdoblja, tijekom kojeg je moguće ocijeniti njegove izgleda u budućnosti. Ponovno odobravanje dodjele potpora za sanaciju koje bi samo održavale *status quo*, odgađale neodgodivo i u međuvremenu prebacivale gospodarske i socijalne probleme na druge, učinkovitije proizvođače ili na druge Države članice, ne bi smjelo biti dopušteno. Stoga bi se potpora za sanaciju trebala dodijeliti samo jednom (uvjet jednokratne dodjele, tzv. uvjet "prvog i zadnjeg puta"). U skladu s istim načelom, a radi sprečavanja da poduzetnici nepravedno primaju potporu kada mogu opstati samo zahvaljujući ponavljanoj podršci države, potpora za restrukturiranje trebala bi se dodijeliti samo jednom. Konačno, ako se potpora za sanaciju dodjeljuje poduzetniku koji je već primio potporu za restrukturiranje, može se smatrati da se teškoće korisnika neprestano ponavljaju, te da ponovljene intervencije države dovode do narušavanja tržišnog natjecanja koje je suprotno zajedničkom interesu. Takve uzastopne intervencije države ne bi smjele biti dopuštene.

73. Kada planiranu potporu za sanaciju ili restrukturiranje prijavljuje Komisiji, Država članica mora navesti je li predmetni poduzetnik u prošlosti već primio potporu za sanaciju ili restrukturiranje, uključujući svaku takvu potporu koja je dodijeljena prije početka primjene ovih Smjernica i neprijavljene potpore(24). Ako se radi o takvom slučaju, i ako je prošlo manje od deset godina od dodjele potpore za sanaciju ili je završilo razdoblje restrukturiranja ili je zaustavljena provedba plana restrukturiranja (ovisno koji je od tih događaja nastupio zadnji), Komisija neće odobriti daljnje potpore za sanaciju ili restrukturiranje, osim u sljedećim slučajevima:

(a) kada se potpora za restrukturiranje dodjeljuje nakon potpore za sanaciju kao dio jedinstvenog postupka restrukturiranja;

(b) kada je potpora za sanaciju dodijeljena sukladno uvjetima iz Odjeljka 3.1.1., a nije uslijedilo restrukturiranje koje je potpomogla država ako:

(i) se razumno može pretpostaviti da je poduzetnik nakon dodjele potpore za sanaciju dugoročno gospodarski održiv (rentabilan), i

(ii) nova potpora za sanaciju ili restrukturiranje postane neophodna najranije nakon pet godina uslijed okolnosti koje nije bilo moguće predvidjeti(25) i za koje poduzetnik nije odgovoran;

(c) u izvanrednim i nepredvidivim okolnostima za koje poduzetnik nije odgovoran.

U slučajevima iz točaka (b) i (c) ne može se primijeniti skraćeni postupak iz Odjeljka 3.1.2.

74. Na primjenu ovog pravila neće ni na koji način utjecati promjena u vlasničkoj strukturi poduzetnika primatelja potpore koja je uslijedila nakon dodjele potpore ili sudski ili upravni postupak koji ima za posljedicu revidiranje bilančnih pozicija (ozdravljenje bilance), smanjenje financijskih obveza ili brisanje ranijih dugova ako se radi o nastavku poslovanja tog istog poduzetnika.

75. Ako je poslovna grupa već primila potporu za sanaciju ili restrukturiranje, Komisija u pravilu neće dopustiti daljnje potpore za sanaciju ili restrukturiranje za samu grupu ili članove grupe, osim ako je prošlo deset godina od dodjele potpore za sanaciju ili je završilo razdoblje restrukturiranja ili je zaustavljena provedba plana restrukturiranja, ovisno koji je od tih događaja nastupio zadnji. Ako je poduzetnik član poslovne grupe primio potporu za sanaciju ili restrukturiranje, grupa kao cjelina kao i drugi članovi grupe mogu tražiti potporu za sanaciju ili restrukturiranje (pod uvjetom da su zadovoljeni ostali uvjeti sukladno odredbama ovih Smjernica), izuzimajući pri tom korisnike koji su ranije već primili potporu. Države članice moraju osigurati da se potpora neće prenositi s grupe ili ostalih članova grupe na ranijeg korisnika potpore.

76. Ako poduzetnik preuzima imovinu drugog poduzetnika, a osobito onu koja je bila predmetom jednog od postupaka iz točke 74. ili stečajnog postupka pokrenutog sukladno nacionalnim propisima a je već primio potporu za sanaciju ili restrukturiranje, kupac ne podliježe načelu jednokratne dodjele potpore ako su zadovoljeni sljedeći kumulativni uvjeti:

(a) kupac (poduzetnik koji stječe kontrolu) jasno je odvojen od ranijeg poduzetnika;
(b) kupac je kupio imovinu ranijeg poduzetnika po tržišnim cijenama;
(c) likvidacija ili sudsko poravnanje i stjecanje ranijeg poduzetnika nisu samo način da se izbjegne primjena načela jednokratne dodjele; Komisija može utvrditi da je to bio slučaj ako su se, primjerice, teškoće na koje nailazi kupac mogle jasno predvidjeti kada je stjecao imovinu ranijeg poduzetnika.

77. Međutim, budući da se ovdje radi o potporama za početna ulaganja, treba naglasiti da se potpore za kupnju imovine ne mogu odobriti prema ovim Smjernicama.

4. PROGRAMI POTPORA ZA MALE I SREDNJE PODUZETNIKE

4.1. Opća načela

78. Komisija će odobriti programe potpora za sanaciju i/ili restrukturiranje malim ili srednjim poduzetnicima u teškoćama samo ako predmetni poduzetnici odgovaraju definiciji Zajednice malog i srednjeg poduzetnika. Podložno sljedećim posebnim odredbama usklađenost takvih programa ocjenjivat će se u svjetlu uvjeta navedenih u Poglavljima 2. i 3., izuzimajući Odjeljak 3.1.2. koji se ne primjenjuje na programe potpora. Svaka potpora koja se dodjeljuje u okviru programa potpora, a koja ne zadovoljava niti jedan od tih uvjeta, mora se pojedinačno prijaviti i Komisija ju mora prethodno odobriti.

4.2. Pravo na potporu

79. Ako pravilima o državnim potporama u određenom sektoru nije drugačije određeno, dodjela potpora prema programima potpora koji su odobreni od početka primjene ovih Smjernica malim i srednjim poduzetnicima izuzima se od obveze pojedinačne prijave samo ako predmetni poduzetnik zadovoljava najmanje jedan od tri kriterija iz točke 10. Potpore poduzetnicima koji ne zadovoljavaju niti jedan od tri navedena kriterija moraju se pojedinačno prijaviti Komisiji koja ocjenjuje je li riječ o poduzetnicima u teškoćama. Potpore poduzetnicima koji djeluju na tržištu na kojem dugoročno postoji višak kapaciteta koji uzrokuje strukturalne probleme, neovisno o veličini korisnika potpore, moraju se također pojedinačno prijaviti Komisiji koja ih ocjenjuje u odnosu na primjenu točke 42.

4.3. Uvjeti za odobravanje programa potpora za sanaciju

80. Da bi ih Komisija odobrila, programi potpora za sanaciju moraju zadovoljavati uvjete iz točke 25, točaka (a), (b), (d) i (e). Nadalje, potpore za sanaciju ne mogu se dodijeliti za razdoblje duže od šest mjeseci tijekom kojeg se mora izraditi analiza položaja poduzetnika. Prije kraja toga razdoblja Država članica mora ili odobriti plan restrukturiranja ili plan likvidacije ili od korisnika potpore tražiti povrat zajma i potpore koja odgovara premiji za rizik.

81. Svaka potpora za sanaciju koja se dodjeljuje za razdoblje duže od šest mjeseci ili koja nije vraćena nakon šest mjeseci mora se pojedinačno prijaviti Komisiji.

4.4. Uvjeti za odobravanje programa potpora za restrukturiranje

82. Komisija će odobriti programe potpora za restrukturiranje samo ako se dodjela potpore uvjetuje punom provedbom plana restrukturiranja od strane primatelja a koji je odobrila predmetna Država članica i koji ispunjava sljedeće uvjete:

(a) ponovnu uspostavu održivosti (rentabilnosti): primjenjuju se kriteriji iz točaka 34. do 37;

(b) izbjegavanje nepotrebnog narušavanja tržišnog natjecanja: budući da potpore malim poduzetnicima manje ograničavaju tržišno natjecanje, načelo iz točaka 38. do 42. ne primjenjuje se osim ako to nije drugačije određeno u pravilima za državne potpore koje se odnose na određeni sektor; međutim, programi bi trebali određivati da poduzetnik primatelj ne smije povećavati svoje kapacitete tijekom restrukturiranja; na srednje poduzetnike primjenjuju se točke 38. do 42;

(c) ograničavanje potpora na najmanji iznos potrebnih sredstava za provođenje mjera: primjenjuju se načela iz točaka 43, 44 i 45;

(d) promjena plana restrukturiranja: svaka promjena plana restrukturiranja mora biti u skladu s pravilima iz točaka 52, 53 i 54.

4.5. Zajednički uvjeti za odobravanje programa potpora za sanaciju i/ili restrukturiranje

83. Programima potpora mora se odrediti najviši iznos potpore koji se može dodijeliti jednom te istom poduzetniku u obliku potpore za sanaciju i/ili restrukturiranje, uključujući pri tom i slučaj promjene plana restrukturiranja. Svaka potpora koja premašuje taj iznos mora se pojedinačno prijaviti Komisiji. Najviši iznos potpore koja se dodjeljuje kao kombinirana potpora za sanaciju i restrukturiranje jednom te istom poduzetniku ne smije premašiti 10 milijuna eura, uključujući potpore dobivene iz drugih izvora ili prema drugim programima potpora.

84. Nadalje, mora se poštovati načelo jednokratnog davanja ("prvog i zadnjeg puta"). Primjenjuje se pravilo utvrđeno u Odjeljku 3.3.

85. Države članice moraju također pojedinačno prijaviti mjere Komisiji u slučaju da jedan poduzetnik preuzima imovinu drugog poduzetnika koji je već sam primio potporu za sanaciju ili restrukturiranje.

4.6. Nadzor i godišnja izvješća

86. Točke 49, 50 i 51 ne primjenjuju se na programe potpora. Međutim, uvjet za odobravanje jest da se podnesu izvješća o provedbi programa, u pravilu jednom godišnje, koja sadržavaju podatke navedene u uputama Komisije o standardnom obrascu izvješća(26). Izvješća moraju također sadržavati popis svih poduzetnika korisnika potpore, kao i za svakoga od njih navesti:

(a) naziv poduzetnika;

(b) sektorsku klasifikacijsku oznaku poduzetnika, koristeći troznamenaste sektorske klasifikacijske oznake prema NACE(27);

(c) broj zaposlenih;

(d) ukupni godišnji prihod i bilancu;

(e) iznos dodijeljene potpore;

- (f) iznos i vrstu doprinosa korisnika potpore;
- (g) kada je to primjereno, vrstu i opseg kompenzacijskih mjera;
- (h) kada je to primjereno, svaku potporu za restrukturiranje ili drugu sličnu potporu koja je primljena u prošlosti;
- (i) podatak o tome je li prije završetka razdoblja restrukturiranja poduzetnik korisnik potpore likvidiran ili je nad njim pokrenut stečajni postupak.

5. ODREDBE ZA POTPORE ZA RESTRUKTURIRANJE U SEKTORU POLJOPRIVREDE(28)

5.1. Kompenzacijske mjere

87. Točkama 38. do 42, te 57. i 82. (b) uređeno je da se uvjet koji se odnosi na kompenzacijske mjere u pravilu ne primjenjuje u slučaju malih poduzetnika, osim ako je to drugačije određeno u posebnim sektorskim pravilima o državnim potporama. U sektoru poljoprivrede Komisija će u pravilu zahtijevati da se u skladu s načelima iz točaka 38. do 42. provedu kompenzacijske mjere od strane svih primatelja potpora za restrukturiranje bez obzira na njihovu veličinu.

5.2. Definicija viška kapaciteta

88. U smislu ovih Smjernica višak kapaciteta koji uzrokuje strukturalne probleme u sektoru poljoprivrede utvrđuje Komisija od slučaja do slučaja uzimajući u obzir osobito opseg i tendenciju mjera za stabilizaciju tržišta tijekom zadnje tri godine u odnosu na predmetnu grupu proizvoda, posebno izvozne premije i povlačenja s tržišta, razvoj cijena na svjetskom tržištu, te prisutnost sektorskih ograničenja u zakonodavstvu Zajednice.

5.3. Pravo na potporu prema programima potpora za sanaciju i restrukturiranje

89. Odstupajući od točke 79. Komisija može izuzeti i potpore malim ili srednjim poduzetnicima od obveze pojedinačne prijave ako predmetni mali ili srednji poduzetnik ne ispunjava najmanje jedan od tri kriterija iz točke 10.

5.4. Smanjenje kapaciteta

90. Kada postoji višak proizvodnih kapaciteta koji uzrokuje strukturalne probleme, primjenjuje se uvjet neopozivog smanjenja ili zatvaranja kapaciteta iz točaka 38. do 42. Otvorena poljoprivredna zemljišta mogu se ponovno koristiti nakon isteka razdoblja od petnaest godina od stvarnog zatvaranja kapaciteta. Do tada moraju biti održavana u dobrim poljoprivrednim i ekološkim uvjetima koji se odnose na zemljište koje se više ne koristi za proizvodnju, sukladno članku 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1782/2003 od 29. rujna 2003. kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe neposrednih subvencija u okviru zajedničke poljoprivredne politike i određeni poticajni programi za poljoprivrednike(29), te u skladu s odgovarajućim provedbenim pravilima.

91. Kada su potpore usmjerene na određene proizvode ili gospodarske subjekte, smanjenje proizvodnih kapaciteta mora dostići najmanje 10% proizvodnih kapaciteta za koje je stvarno dodijeljena potpora za restrukturiranje. Kod potpora koje nisu usmjerene na određene proizvode ili gospodarske subjekte, smanjenje kapaciteta

proizvodnje mora iznositi najmanje 5%. Za potpore za restrukturiranje koje su dodijeljene na manje razvijenim područjima(30) uvjet smanjenja kapaciteta smanjuje se za dva postotna boda. Komisija će odustati od ovih uvjeta smanjenja kapaciteta kada odluke o dodjeli potpora za restrukturiranje koje donosi u korist primatelja potpore u nekom određenom sektoru tijekom nekog kontinuiranog dvanaestomjesečnog razdoblja ukupno ne obuhvaćaju više od 1% proizvodnog kapaciteta predmetnog sektora u predmetnoj Državi članici. U slučaju programa regionalnih potpora koji su namijenjeni određenom području (regiji) ovo se pravilo može primijeniti na tu regiju.

92. Uvjet neopozivog smanjenja kapaciteta može se ostvariti na razini mjerodavnog tržišta (pri tom ne uključujući nužno smanjenje kapaciteta od strane korisnika potpore za restrukturiranje). Podložno usklađenosti s odredbama koje se odnose na zajedničku poljoprivrednu politiku Države članice mogu same izabrati način na koji će ostvariti smanjenje kapaciteta.

93. Države članice moraju dokazati da bi dodatno smanjenje kapaciteta nastupilo i u slučaju smanjenja kapaciteta koje bi uslijedilo i bez odobravanja potpora za restrukturiranje.

94. Ukoliko kod korisnika potpore ne uslijedi smanjenje kapaciteta, predmetne mjere kojima se postiže to smanjenje moraju se provesti najkasnije u roku od jedne godine nakon dodjele potpore.

95. Kako bi se osiguralo da kapaciteti na mjerodavnoj razini tržišta budu stvarno zatvoreni, Država članica mora se obvezati da neće dodjeljivati državne potpore za povećanje kapaciteta u predmetnom sektoru. Ova obveza ostat će na snazi u razdoblju od pet godina od dana kada je stvarno ostvareno predmetno smanjenje kapaciteta.

96. Prilikom utvrđivanja prava na potporu i iznosa potpore za restrukturiranje neće se uzimati u obzir troškovi koji nastaju na razini pojedinih gospodarskih subjekata kao posljedica pridržavanja kvota Zajednice i s njima povezanih odredbi.

5.5. Uvjet jednokratne dodjele (tzv. načelo "prvog i zadnjeg puta")

97. Načelo da se potpore za sanaciju ili restrukturiranje smiju dodijeliti samo jednom primjenjuje se i u sektoru poljoprivrede. Međutim, umjesto razdoblja od deset godina iz Odjeljka 3.3. primjenjuje se petogodišnje razdoblje.

5.6. Nadzor i godišnje izvješće

98. Pravila navedena u Poglavljima 3. i 4. primjenjuju se na nadzor i godišnja izvješća u sektoru poljoprivrede, osim obveza dostave popisa svih korisnika potpora i određenih podataka o svakom od njih (vidi točku 86). Ako se primjenjuju odredbe utvrđene točkama 90. do 96, izvješće mora sadržavati i podatke o proizvodnim kapacitetima koji su stvarno imali koristi od potpore za restrukturiranje i postignutog smanjenja kapaciteta.

6. PRIMJERENE MJERE U SMISLU ČLANKA 88. STAVKA 1.

99. Sukladno članku 88. stavku 1. Ugovora, Komisija će u posebnom dopisu predložiti Državama članicama donošenje primjerenih mjera iz točaka 100. i 101. za njihove postojeće programe potpora. Komisija će odobravati buduće programe potpora pod uvjetom da su usklađeni s tim odredbama.

100. Države članice koje su prihvatile prijedlog Komisije moraju prilagoditi svoje postojeće programe potpora koji ostaju na snazi nakon 9. listopada 2004. u roku od šest mjeseci u cilju njihovog usklađivanja s ovim Smjernicama.

101. Države članice moraju se u roku od jednog mjeseca od primitka rečenog dopisa kojim im se predlažu primjerene mjere izjasniti o prihvaćanju tih primjerenih mjera.

7. POČETAK PRIMJENE I ROK VAŽENJA

102. Komisija će primjenjivati ove Smjernice od 10. listopada 2004. do 9. listopada 2009. godine.

103. Prijave koje Komisija primi prije 10. listopada 2004. ocjenjivat će se sukladno kriterijima koji su na snazi u vrijeme podnošenja prijave.

104. Komisija će na temelju ovih Smjernica ocjenjivati usklađenost sa zajedničkim tržištem svih potpora za sanaciju i restrukturiranje koje su dodijeljene bez odobrenja Komisije i koje prema tome krše odredbe članka 88. stavka 3. Ugovora ako su neke ili sve rečene potpore dodijeljene nakon objavljivanja ovih Smjernica u Službenom listu Europske Unije.

U svim drugim slučajevima Komisija će ocjenu izvršiti na temelju Smjernica koje su se primjenjivale u vrijeme dodjele potpore.

(1) SL C 368, 23.12.1994, str. 12.

(2) SL C 283, 19.9.1997, str. 2. Vidi i fusnotu uz naslov poglavlja 5.

(3) SL C 288, 9.10.1999, str. 2.

(4) Ovo se osobito odnosi na vrste poduzetnika spomenute u članku 1. stavku 1. podstavku 1. Uredbe Vijeća 78/660/EEZ (SL L 222, 14.8.1978, str. 11), izmijenjene i dopunjene Uredbom 2003/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 178, 17.7.2003, str. 16).

(5) Analogno odredbama članka 17. Direktive Vijeća 77/91/EEZ (SL L 26, 30.1.1977, str. 1), koja je izmijenjena i dopunjena Aktom o pristupanju iz 2003.

(6) Ovo se osobito odnosi na vrste poduzetnika spomenute u članku 1. stavku 1. podstavku 1. Uredbe Vijeća 78/660/EEZ.

(7) Kako bi se utvrdilo je li poduzetnik neovisan ili je dio grupe, uzimaju se u obzir kriteriji iz Dodatka I. Uredbe Komisije (EZ) br. 68/2001 (SL L 10, 13.1.2001, str. 20), izmijenjene i dopunjene Uredbom (EZ) br. 363/2004 (SL L 63, 28.2.2004, str. 20).

(8) Članak 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1407/2002 (SL L 205, 2.8.2002, str. 1), izmijenjene i dopunjene Aktom o pristupanju iz 2003.

(9) Točka 19. Priopćenja Komisije o određenim aspektima postupanja u predmetima tržišnog natjecanja koji su posljedica isteka Ugovora o Europskoj zajednici za ugljen i čelik (SL C 152, 26.6.2002, str. 5). Točka 1. Priopćenja Komisije o potporama za sanaciju i restrukturiranje i potporama za zatvaranje kapaciteta u sektoru čelika (SL C 70, 19.3.2002, str. 21). Odgovarajuće mjere usvojene u kontekstu Višesektorskog okvira za regionalne potpore namijenjene velikim projektima ulaganja (SL C 70, 19.3.2002, str. 8).

(10) Odgovarajuća posebna pravila postoje u sektoru zračnog prometa (SL C 350, 10.12.1994, str. 5).

(11) Drugim riječima, dodjele potpora malim i srednjim poduzetnicima koje ne ispunjavaju uvjete iz točke 0 mogu ipak biti izuzete od pojedinačne prijave.

(12) SL C 19, 20.1.2001, str. 7.

(13) SL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba kako je izmijenjena i dopunjena Aktom o pristupanju iz 2003.

(14) Predmet C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf protiv Komisije i drugih. [1997] ECR I-2549.

(15) Iznimka može biti učinjena u slučaju potpore za sanaciju u bankarskom sektoru radi omogućavanja da predmetne kreditne institucije privremeno nastave svoje bankarsko poslovanje u skladu s bonitetnom regulativom koja je na snazi (Direktiva 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 126, 26.5.2000, str. 1). U svakom slučaju potpora koja nije dana u obliku jamstva za zajam ili u obliku zajma, a koja zadovoljava uvjete iz točke (a) mora biti u skladu s općim načelima za potpore za sanaciju te se ne može sastojati iz strukturalnih financijskih mjera koje se odnose na vlastita sredstva banke. Svaka potpora koja nije dana u obliku jamstva za zajam ili u obliku zajma, a koja zadovoljava uvjete iz točke (a) uzet će se u obzir pri određivanju kompenzacijskih mjera na temelju plana restrukturiranja sukladno točkama 38. do 42.

(16) U tom smislu Komisija može uzeti u obzir i je li predmetni poduzetnik srednji ili veliki poduzetnik.

(17) SL C 70, 19.3.2002, str. 8.

(18) U takvim slučajevima Komisija će samo dopustiti potporu za pokrivanje socijalnih troškova restrukturiranja u skladu s Odjeljkom 3.2.6., te potporu za zaštitu okoliša namijenjenu sanaciji onečišćenih područja koja bi inače morala biti napuštena.

(19) Vidi točku 7. Ovaj minimalni iznos doprinosa ne smije sadržavati potporu. To primjerice nije slučaj kada se radi o zajmu po povoljnijoj kamatnoj stopi ili državnom jamstvu koje sadržava elemente potpore.

(20) Vidi točku 10(c).

(21) Članak 159. Ugovora o osnivanju EZ-a uređuje, između ostalog, da "stvaranje i provedba politika i djelovanja Zajednice i provedba unutarnjeg tržišta uzima u obzir ciljeve iz članka 158. te doprinosi njihovom ostvarenju".

(22) Kao što je to uređeno Preporukom Komisije 2003/361/EZ (SL L 124, 20.5.2003, str. 36). Do 31. prosinca 2004. relevantna definicija nalazi se u Preporuci Komisije 96/280/EZ (SL L 107, 30.4.1996, str. 4).

(23) U svojoj presudi u predmetu C-241/94, (Francuska protiv Komisije [1996] ECR I-4551), (Kimberly Clark Sopalin) Europski sud je potvrdio da je sustav financiranja francuskih vlasti na diskrecijskoj osnovi, putem Nacionalnog fonda za zapošljavanje, mogao određene poduzetnike staviti u povoljniji položaj nego druge te je zbog toga riječ o potpori u smislu članka 87. stavka 1. Ugovora. (Presuda Suda nije dovela u pitanje zaključak Komisije da je potpora usklađena sa zajedničkim tržištem).

(24) Kod neprijavljenih potpora Komisija će prilikom ocjenjivanja uzeti u obzir mogućnost da je potpora mogla biti proglašena usklađenom sa zajedničkim tržištem, kao potpora s nekim drugim ciljem, a ne kao potpora za sanaciju ili restrukturiranje.

(25) Nepredvidiva okolnost je ona koju uprava poduzetnika ni na koji način nije mogla predvidjeti pri izradi plana restrukturiranja i koja nije nastala kao posljedica nemara ili grešaka uprave poduzetnika ili odluka grupe kojoj pripada.

(26) Vidi Dodatak III. A i B (standardni obrazac izvješćivanja za postojeće državne potpore) uz Uredbu Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o donošenju odredbi za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 kojom se utvrđuju detaljna pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ (SL L 140, 30.4.2004, str. 1).

(27) Statistička klasifikacija gospodarskih djelatnosti u Europskoj zajednici (NACE) koju objavljuje Statistički ured Europskih zajednica.

(28) U smislu ovih Smjernica, ovo obuhvaća sve gospodarske subjekte čija je primarna djelatnost proizvodnja poljoprivrednih proizvoda iz Dodatka I. Ugovora (obrada poljoprivrednog zemljišta). Potpore u korist poduzetnika koji prerađuju i

prodaju poljoprivredne proizvode nisu obuhvaćene ovim Poglavljem. Potpore poduzetnicima koji se bave preradom i prodajom ocjenjuju se u skladu s općim pravilima iz ovih Smjernica. Ribarstvo i marikultura nisu obuhvaćeni ovim Poglavljem.

(29) SL L 270, 21.10. 2003, str. 1. Uredbe, izmijenjene i dopunjene Uredbom (EZ) br. 864/2004 (SL L 161, 30.4.2004, str. 48).

(30) U smislu članka 13. i dalje Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/1999 (SL L 160, 26.6.1999, str. 80), izmijenjene i dopunjene Uredbom (EZ) br. 583/2004 (SL L 91, 30.3.2004, str. 1).

DODATAK

Formula(1) za izračun najvišeg iznosa potpore za sanaciju, koja na taj način ostvaruje pravo na skraćeni postupak:

$$\frac{EBIT_t + amortizacija_t + (obrotni\ kapital_t - obrtni\ kapital_{t-1})}{2}$$

Ova formula temelji se na rezultatima poslovanja poduzetnika (EBIT je dobit prije odbitka kamata i poreza) ostvarena u godini koja prethodi dodjeli/prijavi potpore (označena kao „t“). Ovom iznosu dodaje se amortizacija. Ukupnom zbroju dodaju se promjene u obrtnom kapitalu. Promjene u obrtnom kapitalu izračunavaju se kao razlika između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza(2) za zadnje zaključeno računovodstveno razdoblje. Isto vrijedi ako postoje rezerviranja na razini rezultata poslovanja, što treba biti jasno naznačeno, a rezultat ne smije uključiti takva rezerviranja.

Formula treba procijeniti negativni novčani tok od poslovnih aktivnosti poduzetnika u godini koja prethodi prijavi potpore (ili prije isplate potpore u slučaju neprijavljenih potpora). Polovina toga iznosa potrebna je za održavanje poslovanja poduzetnika u šestomjesečnom razdoblju. Prema tome rezultat formule treba podijeliti s 2.

Ova formula se primjenjuje samo ako je dobiveni rezultat negativan iznos.

U slučaju da formula daje pozitivni rezultat bit će potrebno dostaviti detaljno objašnjenje kojim će se dokazati da se radi o poduzetniku u teškoćama kako je to određeno u točkama 10. i 11.

Primjer:

Dobit prije odbitka kamata i poreza (u milijunima eura)	(12)	
Amortizacija (u milijunima eura)	(2)	
Bilanca (u milijunima eura)	31. prosinac X	31. prosinac XO
<i>Kratkotrajna imovina</i>		
Novac ili novčani ekvivalenti	10	5
Potraživanja od kupaca	30	20
Zalihe	50	45
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	20	10
Ostala kratkotrajna imovina	20	20
Ukupno kratkotrajna imovina	130	100
<i>Kratkoročne obveze</i>		
Obveze prema dobavljačima	20	25
Prihodi budućeg razdoblja	15	10
Odgode plaćanja troškova	5	5
Ukupno kratkoročne obveze	40	40
Obrtni kapital	90	60
Promjena u obrtnom kapitalu	(30)	

Najviši iznos potpore za sanaciju = $[-12 + 2 + (-30)] / 2 = -20$ milijuna eura.

Budući da se primjenom formule dobije iznos viši od 10 milijuna eura, skraćeni postupak opisan u točki 30. ne može se primijeniti. Ako je ovaj iznos premašen, Država članica treba dati objašnjenje o tome kako će se odrediti buduće potrebe poduzetnika za likvidnim sredstvima te visina potpore za sanaciju.

(1) EBIT (dobit prije odbitka kamata i poreza izražena u godišnjim financijskim izvještajima za godinu koja prethodi prijavi potpore, označena kao „t“) mora se uvećati za amortizaciju u istom razdoblju, plus promjene u obrtnom kapitalu tijekom dvogodišnjeg razdoblja (godina prije prijave i prethodna godina) podijeljena s 2 kako bi se odredio šestomjesečni iznos, odnosno uobičajeno razdoblje na koje se odobrava potpora za sanaciju.

(2) Kratkotrajna imovina: novac (likvidna sredstva), potraživanja (računi klijenata i dužnika), ostala kratkotrajna imovina i plaćeni troškovi budućeg razdoblja, zalihe.

Kratkoročne obveze: obveze za kredite, obveze prema dobavljačima i vjerovnicima i druge kratkoročne obveze, prihodi budućeg razdoblja, odgode plaćanja troškova, porezne obveze.